

กรมสุขภาพจิต
สถาบันราชานุกูล

สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

รายงานการวิจัยเรื่อง

การพัฒนาโปรแกรมการช่วยเหลือแม่ที่มีภาวะซึมเศร้าหลังคลอด
โดยอาสาสมัครสาธารณสุข : การวิจัยนำร่อง

Development of Intervention Program for Postpartum Depression
by Health Volunteer: A pilot study

โดย

แพทย์หญิงชดาพิมพ์

เผ่าสวัสดิ์

แพทย์หญิงวีราณี

เจริญวงศ์ศักดิ์

นางจารุวรรณ

ประดา

นางทิพย์เมธี

เมฆพันธุ์นารถ

นางสาวณัฐฐาพร

พันธ์โยธี

สนับสนุนโดย

สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

มีนาคม 2564

การพัฒนาโปรแกรมการช่วยเหลือแม่ที่มีภาวะซึมเศร้าหลังคลอด โดยอาสาสมัครสาธารณสุข : การวิจัยนำร่อง

ผู้นิพนธ์ ชดาพิมพ์ เผ่าสวัสดิ์, พ.บ., วีราณี เจริญวงศ์ศักดิ์, พ.บ.,
จารุวรรณ ประดา, พย.ม., ทิพย์เมธี เมฆพินธุรณาด, พย.บ., ณัฐราพร พันธุ์โยธี, บธ.บ.*

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: 1. เพื่อพัฒนาโปรแกรมการช่วยเหลือแม่ที่มีภาวะซึมเศร้าหลังคลอด โดยอาสาสมัครสาธารณสุข 2. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้โปรแกรมการช่วยเหลือแม่ที่มีภาวะซึมเศร้าหลังคลอด โดยอาสาสมัครสาธารณสุข

วิธีการศึกษา: การวิจัยนี้เป็นการวิจัยประเภท การพัฒนาทดลอง (Experimental development) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ระยะของการทบทวนวรรณกรรม และพัฒนาโปรแกรมช่วยเหลือแม่ที่มีภาวะซึมเศร้าหลังคลอดโดยอาสาสมัครสาธารณสุข ระยะที่ 2 ทดสอบประสิทธิภาพของโปรแกรมช่วยเหลือแม่ที่มีภาวะซึมเศร้าหลังคลอดโดยอาสาสมัครสาธารณสุข โดยเก็บข้อมูลในแม่หลังคลอดไม่เกิน 6 สัปดาห์ที่มีคะแนนภาวะซึมเศร้าหลังคลอดจากแบบคัดกรอง Edinburg Postnatal Depression Scale (EPDS) ฉบับภาษาไทย ≥ 10 จำนวน 23 คน เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าหลังคลอดจากแบบคัดกรอง EPDS ฉบับภาษาไทย ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรม ด้วยค่าสถิติ Wilcoxon signed-rank test

ผลการศึกษา: กลุ่มตัวอย่างจำนวน 23 คน อายุเฉลี่ย 28.5 ± 7.3 ปี ได้รับการช่วยเหลือตามโปรแกรมครบ 5 ครั้งจำนวน 21 คน (ร้อยละ 91.3) กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการช่วยเหลือตามโปรแกรมครบ 5 ครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าหลังคลอดจากแบบคัดกรอง EPDS ฉบับภาษาไทย ลดลงจากก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยมีคะแนนเฉลี่ย EPDS ลดลง 8.24 คะแนน จากก่อนเข้าร่วมโปรแกรม 11.76 คะแนนเป็น 3.52 คะแนนภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

สรุป: กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมโปรแกรมช่วยเหลือแม่ที่มีภาวะซึมเศร้าหลังคลอดโดยอาสาสมัครสาธารณสุขครบ 5 ครั้ง มีคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าหลังคลอดจากแบบคัดกรอง EPDS ฉบับภาษาไทย ลดลงจากก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ โปรแกรม, ภาวะซึมเศร้าหลังคลอด, EPDS

หน่วยงาน * สถาบันราชานุกูล